

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Cohortes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

fuit ostenta, quæ principibus viris, aut nobilitate, aut opibus claris accidissent, ad futuram eorum amplitudinem accommodare: quid autem de servis dicemus infima fortuna genitis? Spartacus venalis cum Romam delatus esset, deprehensus est dum quiesceret, habere sub capite Draconem in spiram complicatum, quem Thracia itidem mulier conspicata vaticinandi peritissima, signum esse dicit magna cujusdam & formidabilis potentia, quæ tamen infaustum esset exitum habitura. Idem Serpens ubi defectus casu aliquo fuerit, imperii adesse finem idem idem ostendit. Nam Tiberius Cæsar Serpentem Draconem in deliciis habere solitus, eiq; manu sua cibum ministrare: quem cum is corruptum à Formicis reperisset, monitus est cavendam sibi esse vim multitudinis: Formicas enim populi signicatum habere, non fabula tantum Pelei Thessaliæ Regis, verum & portenta & prodigiosa somnia declarant. Nam & Nero paulo ante quam exstingueretur, visus est sibi per somnium pennatarum Formicarum multitudine oppelli. Sedenim de Formica loco suo plura. Quod ad Serpentem pertinet, idem Nero, qui Serpentis spoliū à matre pro amuleto commendatum, brachio alligatum aliquandiu gestaverat, inde memoriæ maternæ tædio abjecerat, tunc id perquisivit incautum, cum omnia contra se fremere comperisset, maternæ erga se pietatis sero memor.

Sutton. in
Nerone. c.
46.

ASIA. CAP. XIV.

Tres Serpentes quid in numis.

ANTEA vero quam militaria signa promoveam, scrupulus ille mihi videtur eximendus, quod nonnulli per Serpentes tres, Asiam provinciam significari putant, non secus ac Ibes Ægyptum, Elephanti Africam, Cuniculus Hispaniam, Equus Italiam, quæ sigillatim suo quoq; Commentario declarata sunt. Id ea de causa suspicari videntur, quod numi plerique argentei conspiciuntur, quæ in scriptio est CÆSAR IMP. VII ab altero latere angues tres, quorum duo pectoribus hinc inde sinuose surrectis attolluntur, tertius jacens: capite caudam unius, cauda vero caudam itidem alterius implicat. Hos inter Victoria surrigitur calathisco insitens: quippe ad ipsius terræ Asiaticæ feracissimam ubertatem significandam. Inscriptio vero est, ASIA RECEPTA. Sedenim, ego Angues eos tres indicare crediderim, Imperium Romanum tres jam orbis partes occupasse: Europam enim diu possederant, Africam paulo ante subjugarant, nunc Asia recepta, & ad reliquas applicata, tertium quoque partem adepti videbantur.

PRÆFECTUS MILITUM. CAP. XV.

Cæsari numus.

QUOD vero pertinet ad insignia militum, numus est Cæsaris Dict. III. in quo Victoriæ caput est, alarum quippe & capillis in nodum collectis, ab altera cuius facie Roma gradiens, stola ad pedes demissa, capite, uti mos, galeato, ancile sinistra gestans, læva trophæum, quod humero inheret, sustinens, à latere vero Serpens Draco prorepat capite surrecto, magnis voluminibus terga trahens, cuius inscriptio est, C. CLD. VI. PRÆ. M. Cæsar Clodivus VI. præfectus militum. In sacris literis legas Draconum capita in aquis à Deo contrita, quod Psalmo quarto supra lxx. habetur, quod milites, centuriones & duces eos significat, qui fuerant à Pharaone immissi, ut Israeliticum populum persequerentur: ii aquarum mox inundatione suffocati sunt, atq; ita contriti, quodq; mox sequitur pharaonis longe insigniori, Tu confregisti caput Draconis, Pharaonem ipsum intelligit. Qui mysticum sequuntur sensum, hæc ad Christum referunt, qui dæmonis vim omnem sustulerit.

Capita Draconum in aquis contrita.

COHORTES. CAP. XVI.

Insignia cohortum.

QUIN & cohortium erant insignia, perque singulas earum, ut Flavius Vegetius scribit, ferebatur ad prælium à Draconariis, quo nomine *κατὰ δράκοντες*, signiferos omnes appellabant. Quo vero pacto gestarentur, videre est apud Ammianum Marcellinum, ubi pompam describit, quæ Constantius Imper. urbem ingrediens duxit: *erant enim ut is inquit, Dracones basilarum aureis gemmarumq; summitatibus illigati, biatu vasto perstabiles, & ideo veluti in percussis sibillantes caudarumq; volumina relinquentes in ventum.* De iis Claudianus:

Mansuescunt varii vento cessante Dracones.

Erat vero signum Draconis purpureum, ut idem Ammianus attestatur. Atqui non in signis tantum Serpentes militibus usi fructu, sed vivi etiam, pugnatoribus focis auxilium non contemnibile præstiterunt.

A præsistere. Legimus enim Annibalem monstrasse Antiocho navali prælia pugnatura, ut in hostium classem vascula jacularentur Viperis plena, quarum metu perterriti hostes à dimicatione, & nauticis ministeriis impedirentur. Idem cum Prusias jam cedente classe sua fecisset, victor evasit. Antiquæ vero illius militiæ vestigia quædam habentur apud vos Massæos Romæ, in Canone quodam circa Theodosii tempora, & aliquanto etiam prius confecto, in quo militum omnes ordines recensentur, gestaminaque ipsa suis etiam coloribus picta conspiciuntur, quæ quisque manipulus turmaque, ex quadrupedibus vel alitibus, vel ex colorum varietate signa sibi desumpserunt: ex quibus, quæ facerent ad Anguem, quoniam id operis ordo sibi deponere videbatur, subicere non importunum judicavi.

SENIORES MENAPES. CAP. XVII.

Ex his enim seniores Menapes dicti, Anguem luteum pro insigni habebant in parma viridi, cuius marginem ruber limbus ambibat. Umbilicus argenteus erat, circa quem luteus circumducebatur circulus. His autem Serpens terga inferne habebat, caput & caudam sursum versus inflectebat.

CORTONACENSES. CAP. XVIII.

Qui vero coloris albi Draconem præferebant in rubra parma, cuius umbilicus erat argenteus, in margine vero circuli duo, quorum interior prasinus, albus exterior, ii Cortonacenses appellabantur, & cum superioribus utrique sub magistro peditum stipendia faciebant.

THAIPSALI. CAP. XIX.

Nam qui sub equitum Magistro militabant Thaipali (nisi codex in damno est, & Thessali, forte castior lectio sit) nuncupati, cæruleum gestabant Anguem, terga lævam versus porrigentem, in dexteram vero caput ad caudam incurvantem, qui gestis in Cortonacensibus diversus erat. Horum vero parma alba, umbilicus identidem argenteus, circum quem ruber ducebatur circulus. Inter caput & caudam Colubri, violaceus erat orbiculus.

PRÆFECTI FABRICÆ. CAP. XX.

Inter gestamina vero Fabricæ præfactorum, quæ sex numero erant, dimidiatus Serpens luteus in horum uno conspiciebatur, parma cærulea, aureus umbilicus, margo ruber: intra quem à læva parte, Onyx parvus cum Æthiopsis sigillo. Sequebantur ii virum illustrem, Magistrum officiorum appellatum.

SAGUNNENSES. CAP. XXI.

Sed Angues duo in hujusmodi militum gestaminibus colore rubro, sive, uti ex Ammiano diximus, purpureo, ad similitudinem X. Græcæ literæ in transversum siti, in cærulea parma, cuius marginem ruber limbus circumdaret, eorum erat in signe, qui sub Magistro peditum merentes, Sagunenses appellabantur.

BIANENSES. CAP. XXII.

Humanicipitis autem Serpentis effigies, in cærulea parma ipse quoque unicolor, spiris duabus circa umbilicum aureum datis, capite eo humano superarrecto, & in aversum respiciente, cauda aliquantulum inferne summissa propendenteque gestabatur à militibus, qui sub Magistro militum per Illyricum merebant, Bianenses nuncupati.

HONORIANI JUNIORES. CAP. XXIII.

Erat inter hos quoque mutilati Serpentis in signe, cujusmodi eorum habebatur, qui Honoriani juniores vocabantur. Serpentis id frustum luteum, totam fere parmam circumplexum. Inter caput & segmentum quadra erat & ipsa lutea, angulis in os & in cæsuram versis, in qua tessala conspiciebatur purpurei coloris. Intra Anguem parma omnis rubra, extra tergum circulus albus ducebatur, umbilicus erat argenteus. Erant ii sub illustri viro equitum Magistro.

MARCOMANI. CAP. XXIV.

Sub eodem præfecto merebant & Marcomani, qui dimidium ipsi quoque Serpentem præferabant coloris identidem lutei, in alba parma, cuius aureus erat umbilicus. Inter segmentum & caput lutea etiam lunula cernebatur adpicta.